

Poročilo o II. delavnici javne gozdarske službe "Gozdna rastišča in razvoj sestojev na Sežansko-Komenskem Krasu"

(Sežana – Lipica, 24. – 25. november 1998)

V okviru javne gozdarske službe, ki jo po zakonu o gozdovih opravlja tudi Gozdarski inštitut Slovenije (GIS), sta posebej pomembna prenos znanja in raziskovalno-razvojno sodelovanje z Zavodom za gozdove Slovenije, predvsem s ciljem iskanja odgovorov na najpomembnejše probleme usmerjanja razvoja gozdov, s katerimi se javna gozdarska služba srečuje v operativi. Sodelovanje in prenos znanja v obliki delavnic se je pričelo v preteklem letu z izvedbo prve takšne delavnice: "Gozdna tla – temeljna sestavina gozdnega ekosistema". Letos smo podobno delavnico pripravili na Sežansko-Komenskem Krasu, razširili pa smo jo tudi na področje gojenja oziroma usmerjanja razvoja gozdov.

Namen letošnje delavnice je bil: (1) spoznati značilnosti najpomembnejših gozdnih rastišč (kamnine, tla, klima, vegetacija) in sestojev na Sežansko-Komenskem Krasu ter (2) proučiti zakonitosti rasti in naravnega razvoja starejših sestojev črnega bora - kot podlago za oblikovanje prilagojene strategije sonaravnega obnavljanja borovih sestojev na nizkem Krasu. Tematika delavnice je bila razdeljena na teoretični del v obliki predavanj - ta je prevladoval - ter praktični del v obliki terenskih predstavitev. Prvega smo pripravili pretežno raziskovalci GIS v sodelovanju s strokovnjaki ZGS, pri drugem pa je bilo obratno. Tako pri prvem kot pri drugem so sodelovali tudi zunanji sodelavci (6 predavateljev).

Prvi dan so bile v devetih referatih predstavljene naslednje splošne teme: gozdnovarstvena, gozdnogojitvena in gozdnogospodarska problematika nizkega Krasa; geološke in pedološke razmere, pedofavna gozdnih tal, vloga mikorize pri obnovi gozdov, podnebne razmere in biogeokemični ciklusi, avtohtone drevesne vrste ter značilni gozdnovegetacijski tipi, vse za območje Sežansko-Komenskega Krasa. Na terenu so bili z vidika geologije, pedologije in fitocenologije podrobneje predstavljeni štirje nizkokraški gozdnovegetacijski tipi (toploljubni gozdovi črnega gabra in malega jesena, monokulture črnega bora na boljših rastiščih, pretežno čisti cerovi sestoji ter ohranjeni mešani gozdovi hrasta in belega gabra). Na vseh objektih je bila okvirno predstavljena tudi gozdnogojitvena problematika (cilji in predvideni ukrepi). Težišče razprave u-

ležencev je bilo v tem dnevu (z izjemo zadnjega objekta) usmerjeno v rastiščno problematiko.

Drugi dan je bil namenjen predvsem ekološki in gozdnogojitveni problematiki črnega bora na Krasu. V desetih referatih so bile predstavljene naslednje teme: gozdni požari in njihov vpliv na gospodarjenje z gozdovi, bolezni in škodljivci črnega bora, značilnosti gospodarjenja z gozdovi v preteklem obdobju, proizvodna sposobnost borovih sestojev, dendroklimatološka analiza črnega bora ter projekt "Rast in naravni razvoj starejših sestojev črnega bora na Sežansko-Komenskem Krasu", ki smo ga skupaj z ZGS zastavili za potrebe te delavnice (v njegovem okviru so bili predstavljeni cilji, raziskovalni objekti in metode ter rezultati s področja pestrosti talnih tipov in vegetacije ter podnebnih, ekoloških, okoljskih in gozdnogojitvenih vplivov na rast in razvoj drevja in sestojev). Terenski del se je odvijal v starejših monokulturah črnega bora na Kobjeglavi, kjer so bili predstavljeni razvoj sestojev v preteklosti, povzetki preteklih in novih raziskovanj, posamezne faze naravnega razvoja sestojev ter način uspešne naravne obnove črnega bora (z robnimi sečnjami v večjih jedrih). Težišče živahne terenske razprave je bilo usmerjeno v problematiko naravnega razvoja sestojev, v oblikovanje gozdnogojitvenih ciljev ter v strategijo obnove. Ker strokovno-znanstvenih ugotovitev ter gozdnogojitvenih izkušenj in (tudi različnih) predstav posameznih udeležencev o nadaljnjem usmerjanju naravnega razvoja borovih sestojev - zaradi zelo omejenega časa, pa tudi zahtevnosti in občutljivosti kraške borove problematike - na terenu ni bilo mogoče usklajeno in celovito zaokrožiti, smo po zaključku delavnice, pravzaprav bolj seminarja, to storili v okviru posebne ožje strokovne komisije. Tako izoblikovane in usklajene temeljne gozdnogojitvene usmeritve za ravnanje s starejšimi borovimi sestoji pa bodo za Kras neposredno uporabne. Ob tem ostaja problematika obnove sestojev črnega bora, ki se je pravzaprav s tem seminarjem šele pričela proučevati, aktualna še naprej tako na raziskovalni kot tudi strokovno-operativni ravni.

V zvezi z vtisi in pobudami udeležencev za pripravo nadaljnjih delavnic/seminarjev v okviru javne gozdarske službe bi kazalo poudariti predvsem naslednje: